

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 14 februari 1905, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådant förtydligande af växelagen, att hvad som stadgas i 43 § skall äga tillämpning å växel, som är ställd att inlösas å trassatens böningsort, men hos annan än trassaten.

Lagutskottet har till behandling förhaft tvenne likalydande, till utskottet hänvisade motioner, väckta, den ena, n:o 6, inom Första Kammaren af herr *Törnebladh* och den andra, n:o 66, inom Andra Kammaren af herr *M. Dahn*. Motionerna äro af följande innehåll:

»I gällande växellag (§ 41) är föreskrifvet, att växelnehafvare till bevarande af sin växelrätt skall till betalning uppvisa den förfallna växeln för den, å hvilken den är dragen, samt, om denne ej erlägger full betalning därför, inom viss tid protestera. Från den sålunda angifna regeln att växel skall till betalning uppvisas samt protest (de non solutione) tagas hos trassaten finnes endast det undantag, som omförmäles i § 43 af växellagen. Denna § föreskrifver att, om växel är ställd att betalas å *annan ort* än där växelbetalaren bor, växeln skall uppvisas å den sålunda angifna särskilda betalningsorten samt att, om därvid betalning ej erhålles, protest skall därstädes upptagas.

Ifrågavarande stadgande i nu gällande växellag af år 1880 öfverensstämmer med förut gällande lag af år 1851.

Vid den tid, stadgandet tillkom, lærer knappast ifrågakommit, att växel, som skulle inlösas å samma plats, hvarest trassaten bodde, gjordes betalbar hos annan person därstädes än trassaten själf. Med den utveck-

ling, bankväsendet numera tagit, inträffar dock nu allt oftare, att en firma gör sina växlar betalbara hos den bank eller bankir, hos hvilken firman har sina penningaffärer, samt således att en växel skall å samma plats, hvarest trassaten bor, inlösas af annan person för trassatens räkning.

Grunden till föreskriften, att beträffande domicilierad växel uppvisande skall göras samt protest de non solutione tagas å domicilieringsorten, lär uppenbarligen vara den, att växelbetalaren, som är skyldig att å denna ort tillhandahålla betalning, ej rimligen kan åläggas att hålla sådan till hands äfven hos sig själf. Samma grund finnes ock till föreskrift att växel, som är betalbar å trassatens boningsort men hos annan person, bör i fråga om uppvisande till betalning och protest för uteblifven betalning behandlas såsom domicilierad växel. Då emellertid tydligt stadgande härom ej finnes i nu gällande lag, samt angeläget lär vara, det tvekan ej finnes i fråga om rätt ställe för växels uppvisande och protesterande, hemställer jag vördsamt,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om framläggande af förslag till sådant förtydligande af växellagen, att hvad som stadgas i § 43 af samma lag skall äga motsvarande tillämpning för växel, som är ställd att inlösas å trassatens boningsort men hos annan än trassaten.»

Såsom motionärerna framhållit, har det i vårt land med bankväsendets och affärslivets stegrade utveckling blifvit vanligt, att man gör växlar betalbara hos den bank eller bankir, där trassaten har sina penningaffärer. Formen härför är en påteckning å växeln: »betalbar i N. N. bank», och följdén däraf blir, i sådana fall, då trassaten är bosatt å samma ort, där den angifna banken är belägen, att en sådan växel skall å samma ort, där trassaten bor, inlösas i banken för trassatens räkning. Då en sålunda beskaffad växel skall presenteras till betalning eller protest (de non solutione) tagas, har i praktiken tvekan yppats om rätt plats för vidtagande af dylik åtgärd. Enligt hvad utskottet inhämtat, är det på vissa håll brukligt, att ifrågavarande åtgärd vidtages såväl hos trassaten som hos den ifrågavarande banken, på andra håll däremot än på den ena, än på den andra af dessa platser. Det är i syftemål att få denna osäkerhet häfd, som motionärerna önskat »förtydligande» i af dem angifven riktning.

Att bestämmelserna i 43 § växellagen icke för närvarande kunna tillämpas å någon växel, som är betalbar å den ort, där trassaten är bosatt, torde i betraktande af lydelsen af 4 § icke få anses tvifvelaktigt, men då påteckningen, om hvar växeln skall betalas, väl får anses såsom en öfverenskommelse enligt 89 § växellagen, synes påteckningen böra få tillerkännas den verkan, att växelns uppvisande till betalning samt upptagande af protest för uteblifven betalning skola försiggå i den genom påteckningen angifna banken.

Det bör alltså enligt utskottets mening icke vara föremål för tvekan, att i förevarande fall uppvisande af växeln till betalning samt eventuell protest (*de non solutione*) mot trassaten skola ske hos den, hos hvilken växeln gjorts betalbar. Utskottet finner vid sådant förhållande något förtydligande i angifna syfte icke erforderligt och hemställer,

att ifrågavarande motioner icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1905.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.